

รายงาน WIDE

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคันทรง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ นับเป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ แห่งแรกในจำนวน ๘ ศูนย์ศึกษาฯ ทั่วประเทศ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานแนวทางการดำเนินงานไว้เพื่อให้เป็นเสมือน "พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต" เป็นการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ ที่ทั้งการศึกษาทดลองและสาธิตให้เห็นถึงความสำเร็จของการดำเนินงานพร้อมกันในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านการฟื้นฟูสภาพป่า การพัฒนาที่ดิน การเพาะปลูกพืช การปศุสัตว์และประมง ตลอดจนเป็นศูนย์ฝึกอบรมหรือศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรกรรมครบวงจร ซึ่งเกษตรกรและผู้เยี่ยมชมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพการเกษตรและด้านศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

นายปัญญา เอี่ยมอ่อน ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคันทรง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ฉะเชิงเทรา กล่าวว่า ที่ผ่านมาศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคันทรงได้ดำเนินการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด ได้แก่ ปอเทือง และถั่วพริ้ว แก่เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ โดยเฉพาะค.บ้านซ้อง อ.มหาสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา ซึ่งมีพื้นที่ปลูกข้าวเป็นจำนวนมาก ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 พันธุ์ปทุมธานี และข้าวหอมมะลิพันธุ์ เป็นต้น โดยแนะนำให้เกษตรกรปลูกพืชปุ๋ยสดและไถกลบในระยะออกดอก ก่อนเตรียมแปลงปลูกข้าว ปัจจุบันเกษตรกรนิยมใช้พืชปุ๋ยสดบำรุงดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และมีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อการผลิตข้าวหอมมะลิ จำนวน ๘ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรปลูก

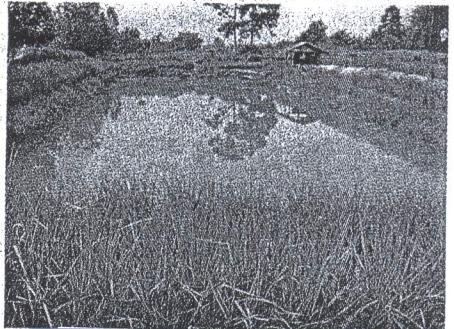
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคันทรง ความสำเร็จที่ต่อ ยอดถึงเกษตรกร

ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ บ้านหนองโค่น กลุ่มส่งเสริมการผลิตข้าว บ้านกระแตง กลุ่มส่งเสริมการผลิตข้าวขาวดอกมะลิ 105 บ้านหนองวังหลิ่ง กลุ่มส่งเสริมการผลิตข้าวขาวดอกมะลิ บ้านหนองแสง กลุ่มส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน บ้านลำมหาชัย และกลุ่มส่งเสริมการปลูกข้าว บ้านหนองเสือ

เกษตรกรกลุ่มอาชีพผลิตข้าวหอมมะลิ ดังกล่าว จะนำผลผลิตข้าวที่ได้ ขายเป็นข้าวเปลือก คัดเมล็ดข้าวบางส่วนไว้ทำพันธุ์ และอีกส่วนหนึ่งจะเก็บไว้เพื่อบริโภค นอกจากนี้ กลุ่มเกษตรกรบางกลุ่มได้รวบรวมเงินกองทุนของกลุ่มจัดซื้อข้าวเมล็ดพันธุ์ที่โรงสีภายในศูนย์ฯ ซึ่งเป็นโรงสีข้าวพระราชทาน และบางส่วนสืบทอดจากโรงสีของกลุ่ม ผลิตเป็นข้าวสารถุง ถุงละ ๕ กิโลกรัม จำหน่ายปีละประมาณ 10 ตัน

นอกจากนี้ ยังมี การปรับปรุงบำรุงดินเพื่อปลูกมันสำปะหลัง โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ด้วยการใส่ปุ๋ยคอก 2 ตันต่อไร่ หรือใส่ปุ๋ยหมัก 1 ตันต่อไร่ ไถกลบและปลูกมันสำปะหลัง สามารถเพิ่มผลผลิตได้ไม่น้อยกว่า 5 ตันต่อไร่ ปัจจุบันได้มีการนำระบบน้ำเข้ามาใช้ในการปลูก เพื่อลดการระบาดของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ซึ่งช่วยให้ผลผลิตสูงขึ้นถึง 10 ตันต่อไร่

นายปัญญา กล่าวต่อไปว่า หลังจากเกษตรกรในพื้นที่รอบศูนย์ฯ ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ และการควบคุมแมลงศัตรูพืช จึงได้นำความรู้ต่างๆ เหล่านี้ ไปใช้ในการทำการเกษตรในพื้นที่ของตน ต่อมาได้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปลูกมันสำปะหลัง ในหมู่บ้านต่างๆ ได้แก่ กลุ่ม

ปัญญา เอี่ยมอ่อน

ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง บ้านหนองยายแจ่ม กลุ่มส่งเสริมการปลูกมันสำปะหลัง บ้านหนองกลางดง กลุ่มส่งเสริมการปลูกมันสำปะหลัง บ้านหัวน้ำโจน กลุ่มส่งเสริมการปลูกมันสำปะหลัง บ้านชายเคือง และกลุ่มส่งเสริมการปลูกมันสำปะหลัง บ้านหนองบ่อ

ทั้งนี้ ยังมีการผลิตเมล็ดพันธุ์พืช

ผักลูกผสมสองชั้น เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรบริโภคและจำหน่าย ได้แก่ การผลิตข้าวโพดลูกผสมสองชั้นจักรทอง ส่งเสริมให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดฉะเชิงเทราและสระแก้ว ปลูกในโครงการอาหารกลางวัน 15 โรงเรียน และจำหน่ายเมล็ดพันธุ์แก่เกษตรกรผู้สนใจนำไปปลูกเพื่อรับประทาน อีกทั้งยังจำหน่ายข้าวโพดหวานพันธุ์จักรทอง ปีละประมาณ 4,000 กิโลกรัม ข้าวโพดข้าวเหนียวหวานพันธุ์จักรเงิน ปีละประมาณ 2,000 กิโลกรัม ถั่วฝักยาวพันธุ์พรมสารคาม ปีละประมาณ 800 กิโลกรัม และถั่วฝักยาวพันธุ์เขาคันทรง ปีละประมาณ 100 กิโลกรัม

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคันทรง นอกจากจะเป็นแหล่งเรียนรู้แบบเบ็ดเสร็จทางการเกษตรและศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแล้ว ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนาให้นักท่องเที่ยวและประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ได้เข้ามาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจได้อีกด้วย